

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک و مؤسسات اعتباری غیربانکی ارسال گردد.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند، «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری مرابحه» در سال جاری در ۹۴/۱۱۱۳۶۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی تصویب و طی بخشنامه شماره ۹۴/۱۳۹۴/۵/۴ مورخ به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید. یکی از حلقه‌های متصل به دستورالعمل اجرایی صدرالاشراره که می‌تواند در تبیین بهتر و اجرای صحیح و مطلوب‌تر دستورالعمل یادشده مؤثر باشد، عملیات حسابداری مربوط به نحوه ثبت و خبیط رویدادهای مالی مرتبط با کارت اعتباری مرابحه است. همچنین این مهم می‌تواند موجب ایجاد وحدت رویه، شناسایی و ثبت دقیق رویدادهای مالی مربوط و ارتقای شفافیت صورت‌های مالی مؤسسات اعتباری شود.

با عنایت به مراتب فوق الذکر، «دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری مرابحه» به شرح پیوست در این بانک تدوین و در چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۷/۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری به تصویب رسید. همان‌گونه که در متن ضوابط ابلاغی نیز تصریح شده است، «دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری مرابحه» در خصوص قراردادهای کارت مرابحه که از تاریخ ۱۳۹۴/۶/۴ به بعد منعقد و یا تمدید گردیده‌اند لازم‌الاجرا بوده و لذا آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی موظف است؛ در چارچوب مفاد بندهای (۳۹) و (۴۰) استاندارد حسابداری شماره (۶) با عنوان «گزارش عملکرد مالی»، ثبت‌های حسابداری اصلاحی لازم را وفق مفاد دستورالعمل ابلاغی، در دفاتر خود اعمال نماید.

از تاریخ اجرایی شدن دستورالعمل جدید، مقررات مغایر با آن از جمله بخشنامه شماره ۹۱/۲۹۵۰۶ مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۰، در خصوص «دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری بر پایه عقد مرابحه»، موضوع اولین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱/۱۶ کمیسیون اعتباری بانک مرکزی منسخ می‌گردد.

با عنایت به موارد یادشده، خواهشمند است دستور فرمایند مقدمات اجرای موارد مطروحه تمهید و مراتب به قید تسریع، به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای

تران-بلوار سیرواناد-پلاک ۱۹۸، تلفن: ۰۲۹۹۵۱

و هم زمانه
هدایت
ولاست
دولت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

آن تأکید و نظارت دقیق شود. همچنین مقتضی است ترتیبی اتخاذ شود تا نسخه‌ای از بخش‌نامه ابلاغی به واحدهای ذیربط، به مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری این بانک ارسال گردد. ۱۴۰۳/۰۶/۲۵

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پوشش‌بندی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

عبدالمهدی ارجمندزاده محمد خدایاری

۳۸۳۱-۰۲ ۳۲۱۵-۰۲

تران-بلوار سردار آماده-پلاک ۱۹۸، تلفن: ۰۹۹۵۱

کد پستی: ۱۵۴۹۶-۳۲۱۱۱، فاکس: ۰۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستور العمل حسابداری

کارت اعتباری مرابحه

گروه مطالعاتی حسابداری و مالی

مهر ماه ۱۳۹۴

فهرست مطالب

۱	مقدمه:
۲	۱- ثبت‌های حسابداری وثائق و تضمینات مأخوذه:
۳	۲- ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد صدور کارت مرابحه و اعطای کارت مرابحه به مشتری:
۴	۳- ثبت‌های حسابداری زمان استفاده از مانده اعتبار کارت مرابحه توسعه مشتری:
۵	۴- ثبت‌های حسابداری مؤسسه اعتباری در زمان سرسید تسهیلات اعطایی:
۶	۵- ثبت‌های حسابداری تعديل حساب سود سال‌های آینده تسهیلات اعطایی مرابحه نسیه دفعی در مقطع تهیه صورت‌های مالی:
۷	۶- ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه التزام تأخیر تأديه دین:
۸	۷- ثبت‌های حسابداری بازپرداخت مبالغ مصرف شده اعتبار پس از سرسید مقرر و قبل از انتقال به طبقات غیرجاری:
۸	۸- ثبت‌های حسابداری بازپرداخت تسهیلات اعطایی قبل از سرسید:
۹	۹- ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قراردادهای مرابحه و صدور کارت مرابحه:

«بسمه تعالیٰ»

«دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری مرابحه»

مقدمه:

کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری با هدف ایجاد وحدت رویه، شناسایی و ثبت دقیق رویدادهای مالی مربوط به کارت اعتباری مرابحه در مؤسسات اعتباری و نیز ارتقاء شفافیت صورت‌های مالی آن‌ها، به استناد ماده (۸۶) آیین نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی، بند (۲) از پانصد و سی و یکمین جلسه مورخ ۱۳۶۳/۴/۳ شورای محترم پول و اعتبار و نیز با توجه به مفاد «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری مرابحه»، موضوع ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۴ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، «دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری مرابحه» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود را به شرح زیر تصویب نمود:

۱- ثبت‌های حسابداری وثایق و تضمینات مأخوذه:

۱-۱- قبل از انعقاد قرارداد کارت مرابحه، مؤسسه اعتباری باید مشتری را اعتبارسنجی و متناسب با میزان توان و ظرفیت اعتباری وی، عنداللزوم وثایق و تضمینات کافی و قابل اطمینان اخذ نماید. در صورت اخذ وثایق از مشتری، چنان‌چه وثایق مذبور از نوع اموال منقول و یا غیرمنقول باشد، به مبلغ ترهین، اگر از نوع اشیاء قیمتی باشد، به ارزش کارشناسی اشیاء مذبور، در صورتی که از نوع اوراق بهادر تضمینی باشد، به مبلغ تعهد شده و چنان‌چه از نوع سهام باشد، به مبلغ قیمت مورد محاسبه، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء
قيمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادر
مأخوذه/قيمت مورد محاسبه سهام و سایر
اوراق بهادر

به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء
قيمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادر
مأخوذه/قيمت مورد محاسبه سهام و سایر
اوراق بهادر

بد: حساب‌های انتظامی - وثایق کارت مرابحه
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

بس: طرف حساب‌های انتظامی
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

۱-۲- تعداد برگ‌های اوراق بهادر و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل در

حساب‌ها ثبت می‌شود:

به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال	xxxx	بده: حساب‌های انتظامی - برگ‌های اوراق بهادر و اشیاء قیمتی	(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)
به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال	xxxx	بس: طرف حساب‌های انتظامی	

(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

۱-۳- محاسبه و اخذ کارمزد ارزیابی وثایق در چارچوب ضوابط ابلاغی، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

به مبلغ کارمزد متعلقه در چارچوب ضوابط ابلاغی	xxxx	بده: صندوق یا حساب متقاضی	(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
به مبلغ کارمزد متعلقه در چارچوب ضوابط ابلاغی	xxxx	بس: حساب کارمزد دریافتی	

(کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)

۲- ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد صدور کارت مرباحه و اعطای کارت مرباحه به مشتری:

۲-۱- پس از انعقاد قرارداد صدور کارت مرباحه به منظور صدور کارت مرباحه، قرارداد مذکور در حساب انتظامی

قراردادها به مبلغ یک ریال به شرح ذیل ثبت می‌گردد:

به مبلغ یک ریال	xxxx	بده: حساب‌های انتظامی - قراردادها کارت مرباحه	(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)
به مبلغ یک ریال	xxxx	بس: طرف حساب‌های انتظامی	

(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

۲-۲- مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

به مبلغ تمبر	xxxx	بده: صندوق یا حساب متقاضی	(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
به مبلغ تمبر	xxxx	بس: حساب تمبر مالیاتی	

(کد حساب: ۳/۱/۰۰۵۰)

۳-۲- هم‌زمان با صدور و فعال نمودن کارت مرابحه، تعداد کارت‌های صادره، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت

می‌شود:

معادل تعداد کارت‌های صادره	xxxx	بده: حساب‌های انتظامی - کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)
معادل تعداد کارت‌های صادره	xxxx	بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

توضیح: در زمان ابطال و یا پایان اعتبار کارت مرابحه، ثبت انتظامی فوق معکوس می‌شود.

۴-۲- هم‌زمان با اعطای کارت مرابحه به مشتری، تعهدات بانک بابت پرداخت وجه کالا و خدمات خریداری شده

توسط مشتری به پذیرنده کارت، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

به مبلغ اعتبار اعطایی	xxxx	بده: طرف تعهدات بانک بابت کارت‌های اعتباری - کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۰۵)
به مبلغ اعتبار اعطایی	xxxx	بس: تعهدات بانک بابت کارت‌های اعتباری - کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۰۵)

توضیح: در زمان شارژ مجدد کارت مرابحه ثبت حسابداری فوق عیناً تکرار می‌گردد.

۳- ثبت‌های حسابداری زمان استفاده از مانده اعتبار کارت مرابحه توسط مشتری:

۳-۱- با توجه به استفاده مشتری از مانده اعتبار کارت مرابحه، تعهدات مؤسسه اعتباری به میزان اعتبار مصرف

شده کاهش و به شرح ثبت انتظامی ذیل از حساب‌ها برگشت داده می‌شود:

به مبلغ اعتبار مصرف شده	xxxx	بده: تعهدات بانک بابت کارت‌های اعتباری - کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۰۵)
به مبلغ اعتبار مصرف شده	xxxx	بس: طرف تعهدات بانک بابت کارت‌های اعتباری - کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۰۵)

توضیح: در صورت ابطال کارت مرابحه نیز ثبت فوق به مبلغ اعتبار کاهش یافته عیناً اعمال می‌گردد.

۲-۳- با توجه به این که در زمان استفاده از مانده اعتبار، مشتری به وکالت از مؤسسه اعتباری کالا یا خدمتی را از پذیرنده کارت دریافت می‌دارد، لذا اموال و یا خدمات مورد تقاضای مشتری توسط مؤسسه اعتباری از پذیرنده کارت خریداری و در قالب مرابحه نسیه دفعی به مشتری واگذار می‌گردد. بنابراین در وهله نخست اموال و خدمات موضوع قرارداد توسط مؤسسه اعتباری تحصیل می‌گردد که به شرح ذیل ثبت می‌گردد:

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به مبلغ بهاي تمام شده</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>اموال/خدمات تحصیل شده</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به مبلغ بهاي تمام شده</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>اموال/خدمات تحصیل شده</td><td></td></tr> </table>	به مبلغ بهاي تمام شده	×××	اموال/خدمات تحصیل شده		به مبلغ بهاي تمام شده	×××	اموال/خدمات تحصیل شده		<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بد: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بس: حساب پذیرنده کارت</td><td style="width: 50%; text-align: right;">-</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: -)</td><td></td></tr> </table>	بد: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	×××	(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)		بس: حساب پذیرنده کارت	-	(کد حساب: -)	
به مبلغ بهاي تمام شده	×××																
اموال/خدمات تحصیل شده																	
به مبلغ بهاي تمام شده	×××																
اموال/خدمات تحصیل شده																	
بد: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	×××																
(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)																	
بس: حساب پذیرنده کارت	-																
(کد حساب: -)																	

۳-۴- پس از تحصیل اموال/خدمات موضوع قرارداد توسط مؤسسه اعتباری، اموال/خدمات مذبور در همان زمان در قالب مرابحه نسیه دفعی به مشتری ارائه می‌گردد، لذا ثبت حسابداری مربوط به شرح ذیل در دفاتر اعمال می‌شود:

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به مبلغ اصل تسهیلات اعطایی (میزان اعتبار استفاده شده)</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به مبلغ بهاي تمام شده اموال/خدمات</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)</td><td></td></tr> </table>	به مبلغ اصل تسهیلات اعطایی (میزان اعتبار استفاده شده)	×××	(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)		به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه	×××			به مبلغ بهاي تمام شده اموال/خدمات	×××	(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)		به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه	×××	(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)		<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بد: تسهیلات اعطایی مرابحه / غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه</td><td style="width: 50%; text-align: right;">×××</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بس: سود دریافتی تسهیلات</td><td style="width: 50%; text-align: right;">-</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه</td><td style="width: 50%; text-align: right;">-</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)</td><td></td></tr> </table> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بس: سود سالهای آینده تسهیلات/غیردولتی</td><td style="width: 50%; text-align: right;">-</td></tr> <tr> <td>(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)</td><td></td></tr> </table>	بد: تسهیلات اعطایی مرابحه / غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	×××	(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)		بس: سود دریافتی تسهیلات	-	(کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)		بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	-	(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)		بس: سود سالهای آینده تسهیلات/غیردولتی	-	(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)	
به مبلغ اصل تسهیلات اعطایی (میزان اعتبار استفاده شده)	×××																																
(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)																																	
به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه	×××																																
به مبلغ بهاي تمام شده اموال/خدمات	×××																																
(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)																																	
به میزان سود مؤسسه اعتباری در دوران بازپرداخت مرابحه نسیه	×××																																
(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)																																	
بد: تسهیلات اعطایی مرابحه / غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	×××																																
(کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)																																	
بس: سود دریافتی تسهیلات	-																																
(کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)																																	
بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	-																																
(کد حساب: ۳/۱/۰۸۸۵)																																	
بس: سود سالهای آینده تسهیلات/غیردولتی	-																																
(کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)																																	

۴- ثبت‌های حسابداری مؤسسه اعتباری در زمان سرسید تسهیلات اعطایی:

۴-۱- در سرسید تسهیلات اعطایی، در صورت وصول تمام/بخشی از مطالبات مؤسسه اعتباری، دریافت وجه تسهیلات مذبور و نیز شناسایی درآمد مربوط به آن به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

۴-۱- ثبت حسابداری وصول وجه تمام/بخشی از تسهیلات:

به مبلغ اصل و سود تسهیلات اعطاگری/مبلغ وصولی	xxxx	بد: صندوق یا حساب مشتری (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
به مبلغ اصل تسهیلات اعطاگری/سهم مربوط به اصل تسهیلات از مبلغ وصولی	xxxx	بس: تسهیلات اعطاگری مرابحه/غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه (کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)
به مبلغ سود تسهیلات اعطاگری/سهم مربوط به سود تسهیلات از مبلغ وصولی	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)

۴-۲- ثبت حسابداری شناسایی درآمد:

به میزان کل سود دوران مرابحه نسبیه	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان کل سود دوران مرابحه نسبیه	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

۴-۳- چنان‌چه تسهیلات اعطاگری در سرسید مقرر بازپرداخت نگردد، در سرسید تسهیلات صرفاً درآمد مربوط به

شرح ذیل شناسایی و در حساب‌ها ثبت می‌شود:

به میزان کل سود دوران مرابحه نسبیه	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان کل سود دوران مرابحه نسبیه	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

۵- ثبت‌های حسابداری تعدل حساب سود سال‌های آینده تسهیلات اعطاگری مرابحه نسبیه دفعی در مقطع تهیه صورت‌های

مالی:

۵-۱- در صورتی که زمان سرسید (تسویه) قرارداد به گونه‌ای باشد که بخشی از سود آن مربوط به یک دوره (دوره

«الف») و بخشی دیگر مربوط به دوره آینده (دوره «ب») باشد، در این صورت ثبت زیر در پایان دوره‌ای که

تهیه صورت‌های مالی موردنظر است، صورت می‌پذیرد:

به میزان سود مربوط به دوره «الف»	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان سود مربوط به دوره «الف»	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

۲-۵- در زمان سرسید که در دوره آینده (دوره «ب») خواهد بود، دو حالت به شرح ذیل محتمل می‌باشد:

- ۱-۲- حالت اول: درصورتی که تسهیلات در سرسید، تسویه (وصول) شود، علاوه بر ثبت‌های حسابداری وصول تسهیلات نسیبه دفعی به شرح ثبت‌های ردیف (۴-۱)، ثبت حسابداری زیر نیز انجام می‌شود:

به میزان سود مربوط به دوره «ب»	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان سود مربوط به دوره «ب»	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

- ۲-۲- حالت دوم: درصورتی که تسهیلات در سرسید، تسویه (وصول) نشود، صرفاً ثبت حسابداری زیر در دفاتر مؤسسه اعتباری اعمال می‌گردد:

به میزان سود مربوط به دوره «ب»	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان سود مربوط به دوره «ب»	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

۶- ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه التزام تأخیر تأديه دین:

- ۱- در مورد تسهیلاتی که در سرسید وصول نشده است، در مقاطعی که تهیه صورت‌های مالی مورد نظر است از تاریخ سرسید یا تاریخ آخرین محاسبه وجه التزام تأخیر تأديه دین تا مقطع تهیه صورت‌های مالی، وجه التزام تأخیر تأديه دین متعلقه محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت خواهد شد:

به میزان وجه التزام تأخیر تأديه دین متعلقه	xxxx	بد: وجه التزام دریافتی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)
به میزان وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی	xxxx	بس: وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی (کد حساب: ۳/۲/۰۷۵۰)

۶-۲- مؤسسه اعتباری موظف می باشد در صورت عدم تحقق معیارهای شناسایی درآمد، مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، شناسایی درآمد مربوط به وجه التزام تأخیر تأديه دین متعلقه را به روش تعهدی متوقف نموده و ثبت حسابداری زیر را برای انعکاس وجه التزام تأخیر تأديه دین در دفاتر خود اعمال نماید:

به میزان وجه التزام متعلقه شناسایی نشده	xxxx	بد: وجه التزام دریافتی
		(کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)
به میزان وجه التزام معوق تسهیلات اعطایی /غیردولتی	xxxx	بس: وجه التزام معوق تسهیلات اعطایی /غیردولتی
		(کد حساب های: ۳/۲/۰۷۶۶)

توضیح: بدیهی است پس از تتحقق معیارهای شناسایی درآمد، وفق ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری باید، ثبت شناسایی درآمد را در دفاتر خود اعمال نماید.

۷- ثبت های حسابداری بازپرداخت مبالغ مصرف شده اعتبار پس از سرسید مقرر و قبل از انتقال به طبقات غیرجاری:

۷-۱- چنان چه مشتری نسبت به بازپرداخت تمام یا بخشی از وجه صورتحساب در سرسید مقرر اقدام ننماید و مبلغ مذبور قبل از انتقال تسهیلات به طبقات غیرجاری وصول گردد، ثبت حسابداری زیر انجام می شود:

به مبلغ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأديه دین وصولی	xxxx	بد: صندوق یا حساب مشتری (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
بس: تسهیلات اعطایی مرابحه /غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه	xxxx	بس: تسهیلات اعطایی مرابحه /غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه (کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)
بس: سود دریافتی تسهیلات	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)
بس: وجه التزام دریافتی	xxxx	بس: وجه التزام دریافتی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)
بس: وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی	xxxx	بس: وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی (کد حساب: ۳/۲/۰۷۵۰)

۸- ثبت های حسابداری بازپرداخت تسهیلات اعطایی قبل از سرسید:

۸-۱- در صورت وصول تسهیلات قبل از سرسید، مؤسسه اعتباری موظف است، بر اساس ضوابط تخفیف لازم را به مشتری اعطاء نماید. ثبت حسابداری این رویداد به شرح زیر انجام می شود:

به میزان مبلغ وصولی از مشتری بابت اصل تسهیلات و سود تحقق یافته	xxxx	بد: صندوق یا حساب مشتری (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
به میزان تمام سود تسهیلات وصولی قبل از تخفیف	xxxx	بد: سود سال‌های آینده تسهیلات/غیردولتی (کد حساب: ۳/۲/۰۵۵۰)
به میزان اصل تسهیلات وصولی	xxxx	بس: تسهیلات اعطایی مرابحه/ غیردولتی - تسهیلات کارت مرابحه (کد حساب: ۳/۱/۰۵۷۵)
به میزان تمام سود تسهیلات وصولی قبل از تخفیف	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)
به میزان سود دریافتی (سود محقق شده تسهیلات وصولی)	xxxx	بس: سود دریافتی تسهیلات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۷۰)

۹- ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قراردادهای مرابحه و صدور کارت مرابحه:

۱- پس از تسویه کامل تسهیلات مربوط به قرارداد صدور کارت مرابحه، قرارداد مذبور به شرح ذیل از

حساب‌های انتظامی برگشت می‌شود:

به مبلغ یک ریال	xxxx	بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۱۰)
به مبلغ یک ریال	xxxx	بس: حساب‌های انتظامی - قراردادهای کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۰۰)

۳- پس از استرداد وثایق مأخوذه، حساب‌های انتظامی مربوط به وثایق مأخوذه به شرح ذیل از حساب‌ها

برگشت می‌شود:

به مبلغ سهم مؤسسه اعتباری از مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادر مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام و سایر اوراق بهادر	xxxx	بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)
به مبلغ سهم مؤسسه اعتباری از مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادر مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام و سایر اوراق بهادر	xxxx	بس: حساب‌های انتظامی - وثایق کارت مرابحه (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

۴-۹- تعداد برگ‌های اوراق بهادر و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل از

حساب‌های مؤسسه اعتباری عامل برگشت می‌شود:

به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال ×××

بد: طرف حساب‌های انتظامی

(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

بس: حساب‌های انتظامی - برگ‌های اوراق بهادر و اشیاء قیمتی ×××

(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

«دستورالعمل حسابداری کارت اعتباری مرابحه» در چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۷/۵ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب رسید و در خصوص قراردادهای کارت مرابحه که از تاریخ ۴/۶/۱۳۹۴ به بعد منعقد و یا تمدید گردیده‌اند لازم‌الاجرا است.